

JAVNI SEKTOR V KRIZNIH ČASIH

Anton Prosen

Mediji nas vse poletje seznanjajo z namero vlade, da bo zmanjšala izdatke za javni sektor. K temu je pravzaprav prisiljena, saj se je gospodarska kriza z enoletnim ali nekoliko večjim zamikom prikradla tudi v našo državo. Na krizo, takšno in drugačno, nas nenehno opozarjajo mediji s poročili, podkrepjenimi s statističnimi podatki. Da je položaj resen, pričajo podatki o brezposelnosti, padcu družbenega bruto proizvoda, številu podjetij v stečaju in še čem. Ker se javni sektor financira iz javnih in proračunskih sredstev, je vsakomur jasno, da lahko v družbi potrošimo toliko, kolikor imamo denarja oziroma kolikor ga zberemo. Zaradi upadanja števila zaposlenih, torej tudi kupne moči in prodaje, se verjetno res nabere premalo denarja v proračune občin in države. Preprosti ljudje se sprašujejo, kaj pravzaprav je javni sektor in kdo so zaposleni v njem, ali so to pripadniki svojevrstne družbene elite, jih družba sploh potrebuje, ko vendarle porabimo velik del proračunskih sredstev za njihove plače ... pa še redno jih dobivajo. V posameznih okoljih se to govori na glas. V družbi se je razširilo izrazito negativno razpoloženje do ljudi različnih intelektualnih poklicev, ki so zaposleni v javnem sektorju. Zavedati se pa le moramo, da družba brez kakovostnega javnega sektorja ni moderna in se ne razvija. Torej je potreben tudi javni sektor in ga ne smemo dojemati kot breme. Njegovi učinki pri razvoju družbe so žal velikokrat prezrti.

Ker je velik del geodetskih strokovnjakov zaposlen v javnem sektorju, nas lahko skrbi za prihodnost in razvoj geodezije. Zmanjševanje državnih in občinskih sredstev za geodetske dejavnosti pomeni dolgoročno stagnacijo stroke, zaskrbljujoča je tudi prihodnost projektov, ki jih je država dolžna izvajati po evropskih in mednarodnih sporazumih. Tudi stanje v raziskovalnih ustanovah je zaskrbljujoče, saj že leta ni urejeno financiranje ustreznih raziskovalnih projektov, katerih rezultati bi pripomogli k hitrejšemu razvoju ne le same geodetske stroke, temveč mnogih dejavnosti, ki so odvisne od geodetskih podlag in podatkov. Primeri kažejo, kako smo se v preteklosti vedli neracionalno, saj so nekateri sektorji porabljali javna sredstva, da so hitro prišli do prostorskih podatkov, po njihovem mnenju kakovostnih, češ da jim geodetska služba tega ni ponujala. S tako razlago se žal ne morem strinjati, pa tudi mnoge kolegice in kolegi menijo, da bi morala na državni ravni prevzeti skrb za razvoj prostorskih podatkov državna geodetska služba, namesto da se javna sredstva drobijo in razpršujejo. Morda pa držijo očitki, da se posamezni resorni ministri v javnem sektorju vedejo izrazito egoistično in da nobena vlada do sedaj ni delovala kot homogena celota, ki bi prevzemala skrb za celovit razvoj države. Nedavno sem se imel priložnost o tej problematiki pogovarjati z enim od ministrov, skušal sem ga prepričati, da je ravno njegov resor dolžan financirati projekte, katerih rezultati bodo dolgoročno pripomogli k izboljšanju podatkov zemljiškega katastra. Občutek sem imel, da sem ga prepričal, saj sem

bil še nekajkrat povabljen na sestanke k njemu in njegovim sodelavcem. Prav gotovo pa tistih, ki operativno vodijo projekte, nisem prepričal, saj bodo baje še naprej skrbeli, da bodo imeli svoje ustrezne evidence. V hitri privatizaciji strokovnih služb smo vendarle morda prezrli, da bi morale nekatere službe delovati v javnem, ne v zasebnem interesu. In dejavnosti, ki se izvajajo v javnem interesu, naj bi se dejansko financirale iz javnih sredstev, druge pa iz gospodarstva in zasebnih sredstev. Morda pa so ravno gospodarska kriza in zmanjšana proračunska sredstva priložnost, da se začnemo pogovarjati med resorji ter tako zagotovimo nove projekte in razvoj stroke na vseh področjih, kjer deluje.

Predvsem mlajšim bi rad povedal, da je bilo takih in drugačnih kriz v moji aktivni delovni dobi kar veliko. Sam sem taka obdobja izrabil za študij in spoznavanje novih področij delovanja stroke. Predvsem mlajšim kolegom svetujem, naj ne podležejo izrazito pesimističnemu ozračju, ki vlada v družbi, in poskusijo uresničiti tudi načrte za osebni razvoj. Pa verjemite, za vsakim dežjem posije sonce, in tudi krizna obdobja bodo minila. Upajmo na boljše in lepše čase, ne le v stroki, temveč na vseh področjih našega delovanja.

Letošnja jesen je čas lokalnih volitev. Opažam, da je v vseh občinah prava poplava kandidatov za županske stolčke – iz desne, leve in sredinske strankarske opcije, tu je seveda še kup navidezno neodvisnih kandidatov. Volivci si želimo dobre in uspešne župane, ki bodo zagotavljali, da se investicijske aktivnosti razvijejo v dobrobit občanov, kar bo tudi podpora za razvoj naše strokovne gospodarske dejavnosti, ki je precej odvisna od investicijskega dogajanja na lokalni ravni.

Jeseni nas še posebej deževni in turbni dnevi prisilijo, da ostanemo v prostem času doma, zato upam, da si boste vzeli tudi kaj časa za branje revije. Strokovni del je zelo zanimiv, prispevki so vsekakor čedalje boljši, recenzenti pa čedalje bolj strogi. Tako je tudi prav in to je pripeljalo publikacijo na zavidljivo mesto med strokovnimi revijami. Zaradi počitnic je morda drugih vsebin nekoliko manj, je pa nekaj izredno berljivih in zanimivih besedil. Želim vam veliko užitek ob prebiranju strokovnih in drugih vsebin. Tudi tokrat hvala vsem soustvarjalcem te številke revije!

dr. Anton Prosen
glavni in odgovorni urednik